

כה:

זה בורר פרק שלישי סנהדרין

מסורת הש"ס

עין משפט
גו מצוה

אי נמי מפני דרכי שלום. תימה למד מפריחי יונים אלא מפני מעיקרא נמי פקולים מפני דרכי שלום ואלא דהא דלא דמריה מפני דרכי שלום קאי אלישנא דתקדמיה יונק ליון:

קיס לי בנפשא. ולא היטה ספיקא כידו וטעות הוא וכי אמי אדעתא דהוא נח אמי ולא גמר ואקמי כלל תולה נדעת ויוו ספיקא הוא כידו אי נח ואפ"ה אמי מספיקא הלכך גמר ומקמי: בנקשא פלוס מילפא. שיש לו דפין של עץ מנקשקשין זו לזו והוינה שומעת קולן ומכרת שבעלא מורה וממחרת לא עוף:

ה"ג אלא ידענא דידענא טפי אבל תולה ברעת יונו אימא לא ואי תנא תולה ברעת יונו דאמר בנקשא ואי מילחא ואנא ידענא לנקושי טפי אבל תולה ברעת עצמו אימא לא צריכא מיחיבי המשחק בקוביא אלו הן המשחקים בפספסים ואלא בפספסים בלבד אמרו אלא אפילו קליפי אגוים וקליפי רימונים ואימתי חזרתן במשישברו את פיספסיהן ויחזרו בהן חזרה גמורה דאפילו סבחם לא עברי מלוה ברביית אחר המלוה ואחד הלוח ואימתי חזרתן במשישברו את שטריהן ויחזרו בהן חזרה גמורה דאפילו לנכרי לא מחזי ומפריחי יונים אלו ששמרון את היונים ואלא יונים בלבד אמרו אלא אפילו בהמה חיה ועוף ואימתי חזרתן במשישברו את פגמיהן ויחזרו בהן חזרה גמורה דאפי' כמדבר נמי לא עברי סוחרי שביעית אלו שגושאין ונותנין בפירות שביעית ואימתי חזרתן במשישברו שביעית אחרת ויברלו וא"ר נחמיה לא חזרת דברים בלבד אמרו אלא חזרת ממון כיצד 'אומר אני פלוני בר פלוני כינחתי מאתים זו בפירות שביעית והרי הן בתונן במתנה לעניים קתני מיהת בהמה בשלמא למאן דאמר אי תקמייהו יונק ליון היינו דמשכחת לה בהמה אלא למ"ד ארא בהמה בת הכי היא אין בשור הבר וכמאן דאמר שור הבר מין בהמה הוא דתנן 'שור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי 'אומר מין חיה תנא הוסיפו עליהן הגולונין והחמסנין גולן דאורייתא הוא לא נצרכא אלא למציאת חרש שוטה וקטן מעיקרא סבור מציאת חרש שוטה וקטן לא שכיחא אלא נמי מפני דרכי שלום בעלמא כיון דחזו דסוף סוף ממונא הוא החמסנין מעיקרא סבור דמי קא יריב

ר"ל דלא תחמוד משמע דלא יציב דמי וכי יציב דמי ליכא לאו דחמוד כלל וא"ת והא אמרין כפ"ק דנבא מניעא (דף ה:) לא תחמוד כלל דמי משמע לכו משמע לאינשי דווקא הוא דמי קא יציב וכו' וטועים דלא תחמוד הוא אפי' נדיהיב דמי וי"ל דמשמע לכו דקאמר ר"ל נמי דקאמר הוא האמת ועי"ל דהכא אפי' קאמר דמי קא יציב והי' מפיססו אפי' עבד שיאמרו רזיה אני אסן לא עברי אלאו דלא תחמוד כיון דחזו דשקלי בעל כרחיהו ולא היו מושקין אס

מגדלי איהב. סי' כהמה דקא אסור לגדל אפי' צנית משום שוב ארץ ישראל דילמא אמי לרעומן נשדות ובהמה גסה מוטב לגדל צנית ולא גזרו בה מכמים משום דלרץ למרסא ואין יכולין לעמוד כהלי גזירה וא"ת והא ממניין היא במרוצה (כ"ק דף עט: ושם) אין מגדלין כהמה דקא בכרך ישראל משמע דווקא דקא אכל גסה מגדלין וי"ל דאי מהיילא הוא אמילא ה"ה גסה דקא דנקט לנאמטעין מידוש דסיפא דאפי' דקא אינו אסור אלא בכרך ישראל דווקא אכל לא כקוריא דכינוס יומד לא הו' כינוס קמ"ל:

סתם נבאי. פ"ה והא דהוסיפו הגבאי והמוכסין דחזו דשקלי ימירתא וקא אמי לנאמטעין דאפי' שחזר הגבאי והמוכסין פסול דלא דמי לשאר גולנים שהחזירו ועוד דקא דלא ידע למאן הכר דעוד כיון דעדיין הם עסקין בגנלות ונמכס חשדים לחזור לקלוקלס: משכנו

דקא שקלי פסלינהו רבנן אקראי בעלמא הוא כיון דחזו דקא חטפי גזרו בהו רבנן תנא עוד הוסיפו עליהן ה'רועים' הגבאיין רועים מעיקרא סבור אקראי בעלמא הוא כיון דחזו דקא מכונני ושדו לכתחילה גזרו בהו רבנן: הגבאיין והמוכסין: מעיקרא סבור מאי דקין להו קא שקלי כיון דחזו דקא: שקלי יתירא פסלינהו אמר רבא ר'רועה שאמרו אחד רועה בהמה דקה 'ואחד רועה בהמה גסה ומי אמר רבא הכי והאמר רבא רועה בהמה דקה בא"י פסולין בחוצה לארץ כשרין רועה בהמה גסה אפילו בא"י כשרין ההוא במגדלים איתמר ה"ג מסכתרא מדרקתני 'נאמנין עלי שלשה רועין בקר מאי לאו לעדות לא לדינא דיקא נמי דקתני שלשה רועין בקר ואי לעדות שלשה למה לי ואלא מאי לדינא מאי איריא שלשה רועין בקר יכל כי תלחא דלא גמרי דינא נמי הכי קאמר אפילו הני דלא שכיחי ביישוב א"ר יהודה 'סתם רועה פסול' 'סתם גבאי כשר' 'אברה דו' יורא עבר גבוותא תליסר שנין כי הוה אחי ריש גמרא למתא כי הוה חזי רבנן א"ל 'לך עמי בא בחרדיך כי הוה חזי אינשי דמתא אמר ריש גמרא אתא למתא והאידין גביס אבא לפום ברא וברא לפום אבא

בחוץ צלפרי של ישוב אפי' כהמה גסה פסול שנמכר. דרועה כהמה גסה פסול: נאמנין עלי שלשה רועי בקר. מכלל דאי לא קבלניכו עליה לא מהימני: לא לדינא. לדינא מריחא דפסולין משום דלא גמרי דינא: דלא שכיחי ביישוב. ולא ראו ולא שמעו עסקי דין בין אדם לחבירו אי קבלניכו עליה לא מצי למיהדר: ספס רופס. דלמתי לא חזיק דעיילו בהמותיו נשדות אחרות: ספס גבאי כשר. וענין שמתעין ביה דשקלי ימירתא: כי סוס דרי ורלא: רבנן. מיושבי העיר: אמר לך עמי בלא שחדיך. דלא מוחלף אל חזקא אין נהלא שהוא שר העיר ורואה שרבים יושבי העיר ושואל ממון הרבה לכל שנה והוא היה מקבל עליהם המס ומדחה את שר העיר לאמר שישביעיה מועטין ואין ממי לגבות: כמים אכל לפום ברא. ישמעו את האל לפני הכן. כלומר יגבה ממן ממון: 'מינונו. מתחלפין: אופסין

מאתים וזו ספירות שביעית והרי הן במתנה לעניים. תנא הוסיפו בהן הגולונין מציאת חרש וקטן אפי' שכן ספיר דרכי שלום כיון דסוף סוף ממונא שקלי מינייהו פסלינהו רבנן אבל גולן נמור מדאורייתא הוא פסול. והמוכסין נמי אפי' ריבוי דמי כיון דחזו רבנן דחטפי ושקלי מינייהו בעל כרחן פסלינהו רבנן. הרועים כיון דחזו להו דרשילין נמי הרועים פסולין כיון דאדם רשע קמי בהמתיהו פסלינהו רבנן והני מילי רועה בהמה דירדו אבל רועה בהמה בעלמא לא חזקא אין אדם תנא ולא לו כן ספירי בחילת שנים אחרין בטליה והגבאיין והמוכסין כיון דחזו להו דשקלי יתירא ומאי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן. אמר גאון יצ"ל ונמי מוכסין לאו משום דשקלי טפי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן דאי הכי היינו

מגדלי איהב. סי' כהמה דקא אסור לגדל אפי' צנית משום שוב ארץ ישראל דילמא אמי לרעומן נשדות ובהמה גסה מוטב לגדל צנית ולא גזרו בה מכמים משום דלרץ למרסא ואין יכולין לעמוד כהלי גזירה וא"ת והא ממניין היא במרוצה (כ"ק דף עט: ושם) אין מגדלין כהמה דקא בכרך ישראל משמע דווקא דקא אכל גסה מגדלין וי"ל דאי מהיילא הוא אמילא ה"ה גסה דקא דנקט לנאמטעין מידוש דסיפא דאפי' דקא אינו אסור אלא בכרך ישראל דווקא אכל לא כקוריא דכינוס יומד לא הו' כינוס קמ"ל:

סתם נבאי. פ"ה והא דהוסיפו הגבאי והמוכסין דחזו דשקלי ימירתא וקא אמי לנאמטעין דאפי' שחזר הגבאי והמוכסין פסול דלא דמי לשאר גולנים שהחזירו ועוד דקא דלא ידע למאן הכר דעוד כיון דעדיין הם עסקין בגנלות ונמכס חשדים לחזור לקלוקלס: משכנו

דקא שקלי פסלינהו רבנן אקראי בעלמא הוא כיון דחזו דקא חטפי גזרו בהו רבנן תנא עוד הוסיפו עליהן ה'רועים' הגבאיין רועים מעיקרא סבור אקראי בעלמא הוא כיון דחזו דקא מכונני ושדו לכתחילה גזרו בהו רבנן: הגבאיין והמוכסין: מעיקרא סבור מאי דקין להו קא שקלי כיון דחזו דקא: שקלי יתירא פסלינהו אמר רבא ר'רועה שאמרו אחד רועה בהמה דקה 'ואחד רועה בהמה גסה ומי אמר רבא הכי והאמר רבא רועה בהמה דקה בא"י פסולין בחוצה לארץ כשרין רועה בהמה גסה אפילו בא"י כשרין ההוא במגדלים איתמר ה"ג מסכתרא מדרקתני 'נאמנין עלי שלשה רועין בקר מאי לאו לעדות לא לדינא דיקא נמי דקתני שלשה רועין בקר ואי לעדות שלשה למה לי ואלא מאי לדינא מאי איריא שלשה רועין בקר יכל כי תלחא דלא גמרי דינא נמי הכי קאמר אפילו הני דלא שכיחי ביישוב א"ר יהודה 'סתם רועה פסול' 'סתם גבאי כשר' 'אברה דו' יורא עבר גבוותא תליסר שנין כי הוה אחי ריש גמרא למתא כי הוה חזי רבנן א"ל 'לך עמי בא בחרדיך כי הוה חזי אינשי דמתא אמר ריש גמרא אתא למתא והאידין גביס אבא לפום ברא וברא לפום אבא

בחוץ צלפרי של ישוב אפי' כהמה גסה פסול שנמכר. דרועה כהמה גסה פסול: נאמנין עלי שלשה רועי בקר. מכלל דאי לא קבלניכו עליה לא מהימני: לא לדינא. לדינא מריחא דפסולין משום דלא גמרי דינא: דלא שכיחי ביישוב. ולא ראו ולא שמעו עסקי דין בין אדם לחבירו אי קבלניכו עליה לא מצי למיהדר: ספס רופס. דלמתי לא חזיק דעיילו בהמותיו נשדות אחרות: ספס גבאי כשר. וענין שמתעין ביה דשקלי ימירתא: כי סוס דרי ורלא: רבנן. מיושבי העיר: אמר לך עמי בלא שחדיך. דלא מוחלף אל חזקא אין נהלא שהוא שר העיר ורואה שרבים יושבי העיר ושואל ממון הרבה לכל שנה והוא היה מקבל עליהם המס ומדחה את שר העיר לאמר שישביעיה מועטין ואין ממי לגבות: כמים אכל לפום ברא. ישמעו את האל לפני הכן. כלומר יגבה ממן ממון: 'מינונו. מתחלפין: אופסין

מאתים וזו ספירות שביעית והרי הן במתנה לעניים. תנא הוסיפו בהן הגולונין מציאת חרש וקטן אפי' שכן ספיר דרכי שלום כיון דסוף סוף ממונא שקלי מינייהו פסלינהו רבנן אבל גולן נמור מדאורייתא הוא פסול. והמוכסין נמי אפי' ריבוי דמי כיון דחזו רבנן דחטפי ושקלי מינייהו בעל כרחן פסלינהו רבנן. הרועים כיון דחזו להו דרשילין נמי הרועים פסולין כיון דאדם רשע קמי בהמתיהו פסלינהו רבנן והני מילי רועה בהמה דירדו אבל רועה בהמה בעלמא לא חזקא אין אדם תנא ולא לו כן ספירי בחילת שנים אחרין בטליה והגבאיין והמוכסין כיון דחזו להו דשקלי יתירא ומאי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן דאי הכי היינו

מאתים וזו ספירות שביעית והרי הן במתנה לעניים. תנא הוסיפו בהן הגולונין מציאת חרש וקטן אפי' שכן ספיר דרכי שלום כיון דסוף סוף ממונא שקלי מינייהו פסלינהו רבנן אבל גולן נמור מדאורייתא הוא פסול. והמוכסין נמי אפי' ריבוי דמי כיון דחזו רבנן דחטפי ושקלי מינייהו בעל כרחן פסלינהו רבנן. הרועים כיון דחזו להו דרשילין נמי הרועים פסולין כיון דאדם רשע קמי בהמתיהו פסלינהו רבנן והני מילי רועה בהמה דירדו אבל רועה בהמה בעלמא לא חזקא אין אדם תנא ולא לו כן ספירי בחילת שנים אחרין בטליה והגבאיין והמוכסין כיון דחזו להו דשקלי יתירא ומאי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן דאי הכי היינו

מאתים וזו ספירות שביעית והרי הן במתנה לעניים. תנא הוסיפו בהן הגולונין מציאת חרש וקטן אפי' שכן ספיר דרכי שלום כיון דסוף סוף ממונא שקלי מינייהו פסלינהו רבנן אבל גולן נמור מדאורייתא הוא פסול. והמוכסין נמי אפי' ריבוי דמי כיון דחזו רבנן דחטפי ושקלי מינייהו בעל כרחן פסלינהו רבנן. הרועים כיון דחזו להו דרשילין נמי הרועים פסולין כיון דאדם רשע קמי בהמתיהו פסלינהו רבנן והני מילי רועה בהמה דירדו אבל רועה בהמה בעלמא לא חזקא אין אדם תנא ולא לו כן ספירי בחילת שנים אחרין בטליה והגבאיין והמוכסין כיון דחזו להו דשקלי יתירא ומאי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן דאי הכי היינו

מאתים וזו ספירות שביעית והרי הן במתנה לעניים. תנא הוסיפו בהן הגולונין מציאת חרש וקטן אפי' שכן ספיר דרכי שלום כיון דסוף סוף ממונא שקלי מינייהו פסלינהו רבנן אבל גולן נמור מדאורייתא הוא פסול. והמוכסין נמי אפי' ריבוי דמי כיון דחזו רבנן דחטפי ושקלי מינייהו בעל כרחן פסלינהו רבנן. הרועים כיון דחזו להו דרשילין נמי הרועים פסולין כיון דאדם רשע קמי בהמתיהו פסלינהו רבנן והני מילי רועה בהמה דירדו אבל רועה בהמה בעלמא לא חזקא אין אדם תנא ולא לו כן ספירי בחילת שנים אחרין בטליה והגבאיין והמוכסין כיון דחזו להו דשקלי יתירא ומאי פסא דקדיין להו פסלינהו רבנן דאי הכי היינו